

Greger Nyberg
Yrkesrevisor
044-309 3207, 0768-87 00 04
greger.nyberg@skane.se

Datum 2006-10-19

1 (3)

Revisions-PM

Granskning av upphandling av familjeläkarverksamhet, Nordvästra Skånes sjukvårdsdistrikt.

Bakgrund

Region Skånes revisorer har enligt revisionsplan för år 2006 beslutat om granskning av upphandlingsverksamheten inom regionen. Som bakgrund till granskningen finns de rekommendationer och kommentarer som lämnats i revisionsrapport från 2004-10-01 om upphandlingsprocessen.

Det beslutades att nuvarande granskning skulle genomföras dels genom upphandlad konsult/revisionsbyrå dels genom revisionskontorets personal. Revisionskontorets del av själva granskningsarbetet berör huvudsakligen upphandling av tjänster.

En av de upphandlingar som revisionskontoret har granskat är upphandling av familjeläkarverksamhet inom Nordvästra Skånes sjukvårdsdistrikt. (Distriktsnämnden Nordvästra Skåne 060519 § 34).

I granskningen har vi tagit del av relevant dokumentation såsom, lagar och upphandlingspolicy, protokoll med handlingar och kravspecifikationer. Vi har även uppmärksammat en dom i Länsrätten i Stockholm som behandlat ett överklagande av beslut i Stockholms läns landsting att direktupphandla tjänster inom primärvården. Telefonintervjuer har genomförts med hälso- och sjukvårdsstrateg i Nordväst, sjukvårdsdirektör i Nordväst och inköpare från MA-Skåne.

Beslut om upphandling

Nämnden beslutade bl a att

- genomföra en direktupphandling enligt (LOU) lagen om offentlig upphandling.
- delegera till nämndens ordförande att teckna avtal med berörda senast den 15 september 2006.
- anta kravspecifikation jämte generell kravspecifikation för familjeläkarverksamhet.

Av kravspecifikationen framgår att samtliga familjeläkarenheter skall omfatta minst två familjeläkare med områdesansvar. Vid dessa enheter skall det finnas tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård (allmänspecialist, distriktssköterska, barnhälsovård, psykosocial kompetens samt kompetens för rehabilitering). Det konstateras att detta innebär ett förändrat åtagande för vissa enheter som tidigare haft endast läkarverksamhet. Vidare framhålls vikten av kontinuitet för att upprätthålla en god kvalitet i vården.

Lagen om offentlig upphandling

I lagen om offentlig upphandling (LOU) anges att direktupphandling (upphandling utan krav på anbud) får ske om upphandlingens värde är lågt eller om synnerliga skäl föreligger. Av Region Skånes upphandlingspolicy framgår att prisjämförelse alltid skall göras vid direktupphandling. Av förarbetena till ändring av 6 kap. 2 § LOU framgår att kravet på upphandling kan komma i konflikt med patientens fria val av vårdgivare varför direktupphandling, med hänvisning till synnerliga skäl, bör kunna tillämpas.

I en dom i Länsrätten i Stockholms län har Stockholms läns landsting fått rätt i ett överklagande av genomförd direktupphandling av läkartjänster. Förvaltningen motiverade att direktupphandling användes med att denna upphandlingsform bäst gynnar patienterna och följer intentionerna i hälso- och sjukvårdslagen. Vidare konstateras att en upphandling alltid innebär en möjlighet att en verksam vårdgivare ersätts av en annan vilket innebär att patienter kan tvingas byta vårdgivare.

Nuläge, 10 oktober 2006

Upphandlingen syftade till att handla upp familjeläkarverksamhet och skriva avtal för 14 vårdcentralsområden per den 15 september. Den 15 september var 10 avtal klara. De fyra avtal som inte blev klara hanterades på följande sätt

- beslutades att förlänga direktupphandlingen i två områden, t o m den 20 oktober
- i ett område fanns ingen som skrev under det nya avtalet med distriktsnämnden, varför beslut fattades om förenklad upphandling, vilken pågår året ut

- i ytterligare ett område fanns ingen som ville skriva avtal men de båda aktuella läkarna har rätt att återgå till att verka i yrket enligt lagen om läkarvårdsersättning.

Avseende de 39 befintliga familjeläkarna bedömer distriktet att utfallet blir enligt följande

- 30 ingår i de 10 undertecknade avtalen
- eventuellt en kan bli klar genom den förlängda upphandlingen
- sex läkare kan komma att återgå till att verka enligt lagen om läkarvårdsersättning
- två saknar rätt att återgå till att verka enligt lagen om läkarvårdsersättning (eventuellt kan dessa två bli kvar om de deltar i den förenklade upphandlingen och vinner denna, alternativt tar anställning inom Primärvården Skåne som har vakanser).

Således kan upphandlingen sluta med att alla familjeläkare blir kvar i någon form. Skulle två läkare försvinna får detta följderna att ansvaret för ca 3 500 personer måste tas över av någon annan. Det är för tidigt att med säkerhet uttala sig om hur situationen kommer att bli.

Risken att två läkare "försvinner" finns i Helsingborgs stad. Information om möjligheten att lista sig hos ny familjeläkarenhet skall i så fall gå ut till var och en av dessa invånare.

Revisionens bedömning

De intervjuer som vi genomfört i ärendet tyder på att det juridiska läget är oklart. Nordöstra distriktsnämnden och distriktsnämnden Ystad-Österlen har med hjälp av MA-Skåne genomfört motsvarande upphandling som förenklad upphandling.

Revisionen anser att det är viktigt att det finns ett gemensamt synsätt i dessa frågor inom regionen och att dessa tjänster handlas upp på samma sätt och med hänsyn tagen till LOU och hälso- och sjukvårdslagens krav på att tillgodose patienternas behov av kontinuitet och säkerhet i vården.

Greger Nyberg

Jan-Åke Leijon